

Dona que molt s' enmiralla,
 molt bonica podrà sé,
 pero, parlant ab franquesa,
 per esposa no convé.

Copia fot. de A. Esplugas.

De la setmana... entrant

(REVISTA)

Ja hi acabem d'arrivar y encare no m' he pogut estussiasmar, á pesar méu, per més esforços que fassi.

Me refereixo á las provinentas festas de la Mercé, que 'm tenen ab un ¡ay! continuo... no sé perquè.

Jo prou m' escarrasso á passar cada dia, anant y venint de la farga, pe 'l carrer de Brosoli, carré de la Unió, Condal, Mercaders, etc. etc., á fi y efecte d'engrescarme y posarme alegre anticipadament.

Es en vá que passi y traspassi per la plassa de las Cols ¡dich! de Catalunya; quan hi vaig vull ferme la ilusió que vaig al Hyde-Park de la nova Barcelona; quan ne vinch me faig lo cárrech que he vingut del hort.

Inútil es que dongui voltas y més voltas entorn de la masía en construcció allá á la Ronda de Sant Antoni; prou acabo per encantarme contemplant aquella teulada tant pagesa; pero, com que soch de fora, acabo per entornarme 'n cap á casa tot fent el pagés.

Vaja; no poden regositjar-me ni 'ls taulóns plantats, ni 'ls archs embastats, ni la munió de banderas disfressadas, ni rés que tinga relació ab las ditxosas festas, per la senzilla rahó de que 'ls preparatius d'ellas ván acomvoyats en las planas dels periódichs ab altra mena de preparatius que no tenen poch ni molt de festius....

D' aquí vé allò del ¡ay! continuo en que 'm tenen: no puch evitarho.

Nostre company *La Renaixensa*, que véu las cosas ab verdader ull viu catalá, vá acabar de privarme que m' entussiasmés, ja que ab lo concepte que formá ella de las tals festas en projecte, posá el dit á la llaga y vá ferme arrencar lo primer ¡ay! que 'ls deya, per efecte del dolor que ha quedat encastat en mi sense poguer curarme 'l per més emplastes de despreocupació que m' aplico y per més remeys que m' he receptat jo mateix, pera que pogués trovarme disposat y á punt de fer broma durant la realisació del programa.

¡Fins lo mateix cartell anunciador, convida, no á divertir-se, sino á fer oració y á demanar misericordia á nostra santa patrona!

Qui después de contemplar lo magnífich retaule de 'n Triadó, hagi llegit aquestos dias las noticias publicadas ab certa satisfacció amagada pe 'ls espanyolissims diaris del carré Nou y de Lauria, referents á la invasió de foras d'ordre... per forsa de la vanda de Ponent, instintivament se n' ha entornat á la Plassa de Sant Jaume y agenollantse devant de la imatge venerada en la fatxada de la Casa gran, li ha resat ab tot fervor una Salve pera que 'ns guardi de malas tentacions á la vista dels sabres y de las trancas en abundó amanidas demunt de nostras espallas....

Si un se fixa, donchs, en l' aspecte que vá presentant lo número del programa (que no s' anuncia perquè no hi há necessitat) alusiu al *ordre* de las festas de marras, li venen ganas de passarlas ben lluny d' aquí; de celebrarlas al altre cantó del Tibidabo, si no vol perillar de rebre.

En una paraula; que las tals festas me sembla que farán cara de prunas agres, perquè las circunstancias per las quals atravessarán comensan á fer ganyotas.

La única esperansa que podém abrigar respecte á que la celebració de las mateixas no sofreixi algún cop de cap es la de que la *gent gran* qu' hém convidat de fora s' imposi á las petitesas de certs elements disposats á destorbarlas. 'Ls respectables gegants que 'ns honrarán ab sa presencia, dignes companys y auxiliars dels nostres, tal vegada farán quedar ab la boca-badada als que fan 'l gegant tot 'l any empaytantnos; y 'ls drachs, patums y cucas-feras podria ser que féssin posar pell de gallina als galls de la tranquilitat pública.

També pot contribuir á que eixim victoriosos de las festas, la marcialitat dels néts dels almogavers en miniatura qu' están *instruhintse* fent l' exercici de per riure antes d' hora, per' estalviarse algún clatellet quan hagin de ferlo de sério á son degut temps.

Fora, donchs, d' aquella esperansa gegantesca y monstruosa, y fora d' aqueixa defensa armada tant nana, 'ls festeigs que 'ns vénen 'l demunt ab tots 'ls seus concursos, concerts, funcions, balls, llums, fochs artificials y xerinola en projecte, no seria d' estranyar que quedessin reduhits á unas quantas *carreras y corridas* de las qu' están de moda en la época present.

* *

La Verge de las Mercés
fassi que passém las festas
ab tots 'ls ossos sencés.

PEPET DE LA CAMBRA.

LO SOMNI DE LA VIDA

Sí senyors; la vida es somni tal com vá di en Calderón, puig tot sér vivent somnia alló que li correspón...
Lo cesant somnia empleo;
somnia pá 'l que no 'n té;
lo prés somnia indulgencia,
y 'l pelat algún calé.
Somnia algú ab la xicota,
ab sa ditxa 'l desdixat
y cabells en abundancia
aquell que té 'l cap pelat.
Son dos cosas que somnian
lo capital y 'l treball;
sumisió los uns desitjan,
los altres alsar lo gall.
Somnia 'l infelis nyébit
birlar alguna cartera,
y 'l ricatxo solterón
anar de noyas darrera.

Sí, senyors ¡tothom somnia!
tothom té algún somni al món
y al efecte, 'm ratifico
ab lo dit de 'n Calderón.

RAMONET del CAFE.

PRENENT

Prente, lector la molestia,
pren la bona voluntat
d' escoltarme sens sorpresa
aquesta historia real;

Era un artista molt pobre
qu' estava mancat de rals
cada dia s' aixecava
á las vuyt, y, tot trempat,
l' home *prenia* 'l sombrero,
prenent escalas avall;
y un café de carretó
prenio, per esmorsar.
Si era l' hivern, se 'n anava
ab la capa embolicat,
á *pendre* 'l sol y *preni* i
los carrers més apartats;
del Tibidabo á la cresta
alguna volta vá anar
á *pendre* vistas. Sortia
moltas nits á passejar
desitjant *pendre* la fresca,
y *preni*... un costipat.
¡Las donas si li agradavan...!
pro, boy tinguent quaranta anys
enemich de 'l matrimoni,
may vá volguer *pendre* estat.
Una nit, dihentli amoretas

vá séguir á un capellá,
prenenilo per una dona;
mes á la fi, al adonar 's
de 'l terrible *quid pro quo*,
hi vá *prendre* un disgust gran.
Quan los rals se li acabavan
l' home 's veyá precisat
á *prendre* sas precaucions
per no morir-se de fam.
Els amichs be prou li deyan
-Creume, noy, tu *pendrás* mal;-
mes ell s' ho *prenia* á broma,
y jamay en vá fer cas.
Un jorn de fam se moria,
sens tenir res per menjar;
prengué una resolució
y, corrent va baixá á baix
al carrer; llavors vá *pendre*
per l' acera de 'l devant,
y enfront la carniceria
de prompte se vá aturar,
veyent que ningú hi havia
á dintre, va entrá al instant,
prengué un trós de carn d' un kilo,
y després *prengué* 'l portant,
mes un guardia que va em-*pendre*
la carrera al seu detrás
lo va *pendre* pe 'ls dos brassos.

— ¡Donéuvs *près* á l' instant
y ab las dugas mans lligadas,
á la *presò* 'l vá portar;
vá tenir que compareixer
al devant de 'l tribunal,
y lo jutje li va *pendre*
declaracions. Resultat
de 'l procés; En un *presiri*
tingué qu' estarhi cinch anys,
mes, *prenent* molta paciència,
no 'ls vá passar de 'l tot mal.
Un cop vejé que 'l deixavan
en complerta llibertat
jurá que may més *pendria*
res; encar que jo he observat
que no compleix sa paraula
com deuria; 'l mes passat
vá *pendre* un décim de duro;
á n' el café 'l vaig trobar
ab sos amichs l' altre dia,
qu' estava *prenent* gelats;
y ara poch el vaig sor-*pendre*
si no 'm vaig equivocar
qu' estava *prenent* l' eléctrich
per anar á *pendre* banys.

ANTONI CANTALLOPS.

Sortida de to, afinat

Un nen vá aná á casa 'ls avis
á celebrá 'l dijous *grás*
y al preguntarli sa tia
que volia per brenar
si un parell d' ous fets ab truyta
ó un butifarró de sanch,
lo noyet boy mitj gronxantse
aixís li vá contestar;
«Deu perdó á la vostra mare
que... m' ho dava barrejat.»

S BRUGUÉS.

¡Oh Catalunya!

La fatal séba
del modernisme,
quin transformisme
ha ocasionat,
ja nostra terra
no es res de 'l qu' era,
la tal fatlera
tot ho ha mudat.

Avans las modas
que dominavan,
no trastornavan
tant lo meló;
avans se veyan
cosas molt rancias,
pro estravagancias
com ara... ¡nó!

Ara es un fástich
que hasta incomoda;
regna la moda
del seballot,
la jovenalla
no pensa mica
y sols aplica
sebas per tot.

Ara molts joves
de 'ls que més lluhén
los cabells duhen
á coll y bé,
y plens de llana
contents fan l' home,
sent sols la broma
de qui seny té.

Ara hi han teatros
que «intims» ne diuhen,
hont molts hi riuhen
somerament,
gosant la nova
literatura,
hont la verdura
mata als talents.

Ara 'ls poetas
y los artistas
que modernistas
tenen per nóm,
sols produheixen
estranyas obras
ahont de sobras
hi riu tothom.

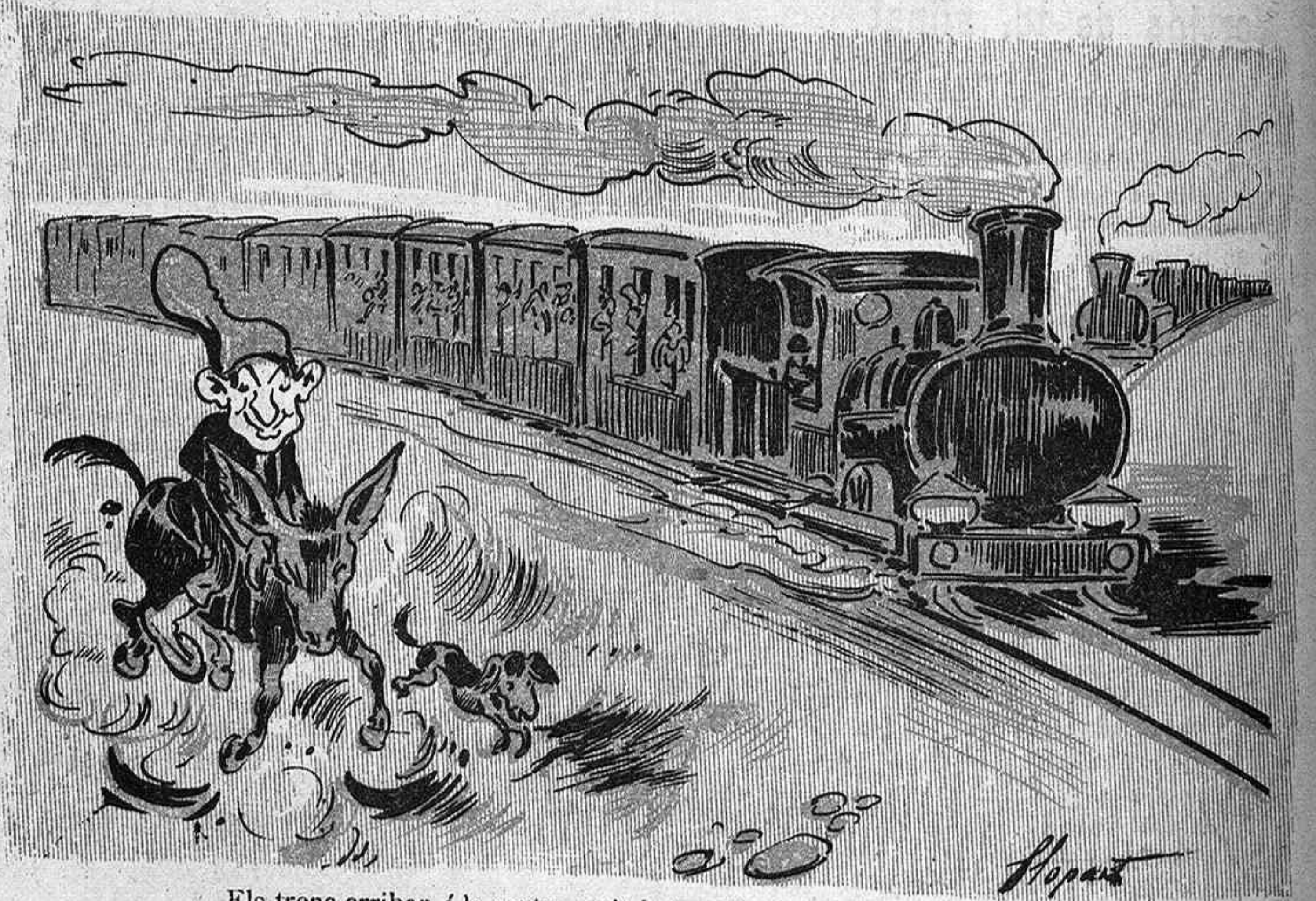
Oh Catalunya!
¡oh patria meva!
los de la seba
¡com t' han posat!
ja no 't coneixen
tos vells patricis,
seballuts vicis
t' han transformat.

EMILI RIEMBAU PLANAS

LAS FESTAS

Els vehins del carrer de laCuca treballan ab gran entussiasme perque resulti de molt efecte lo guarniment del carrer. Els senyors de la Comissió ja no saben ahont ficar las cantitats en metálich fins are recullidas.

Els trens arriban á la nostra capital atapahits horrorosament de forasters. De Russia, de Turquia, de Reus y fins de la Patagonia, á tot' hora desembarcan per mar y per terra las multitudes de la bola terrestre.

LAS PROXIMAS FESTAS

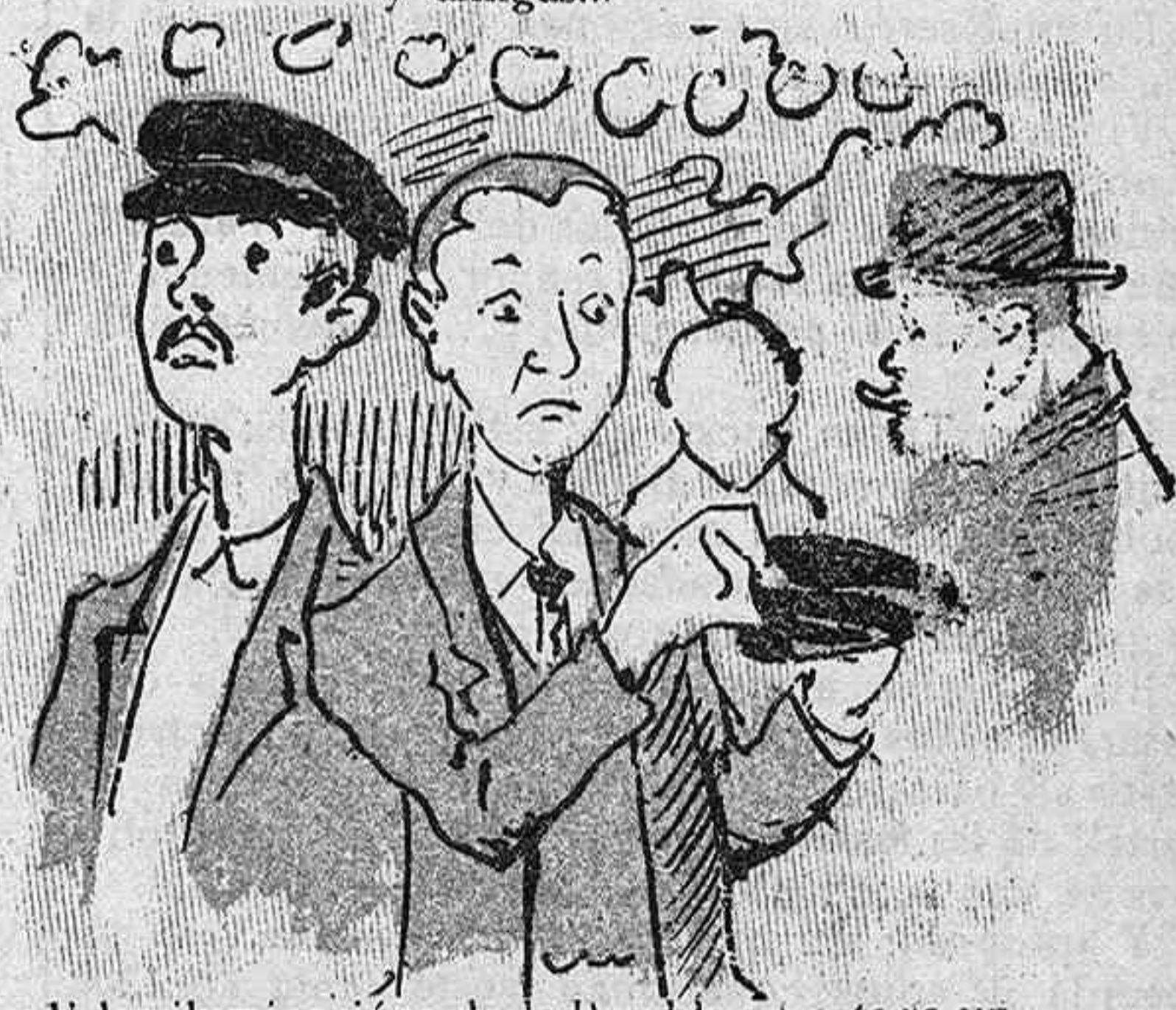
—No faig mes qu' arriuar y miréu,
si 'n tinch ja d' amichs...

y 'amigas...

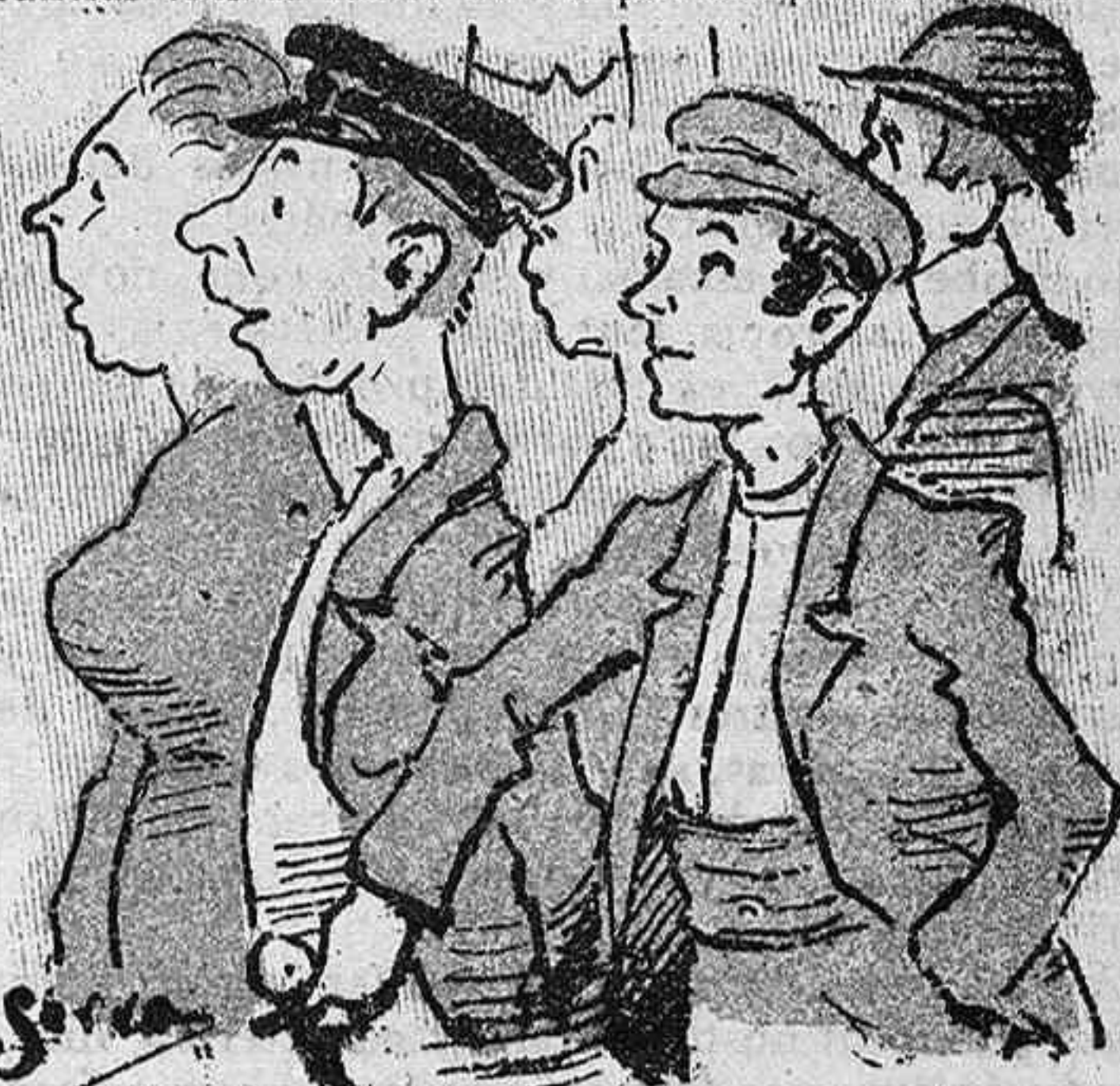
El tran-via eléctrich vá molt
bé: es una delicia.

Y las iluminacions de la Rambla, s' estaria un
mirantlas tota la nit si no fos per lo que cau.

Sols faltavan las regatas que m' han fet
cambiar l' última pela que 'm quedava

Y la font mágica... que ha resultat
per mí mágica del tot.

van Gorka

Carta de 'n Nofre Llonsa

Senyor Don M. Riusech

La Fatarella 15 Septembre 1902

Apreciable amich: Sabréu com m' he enterat de la lletra que m' endreçéu en lo número pasat de LA TOMASA (per mediació del meu estimat amich Vilá á qui he trobat per casualitat en l' hostal de las Graellas de aquest poble) convidantme á mi y á la propia, perque aprofitant las festas que en obsequi á la bossa dels forasters faréu els barcelonins, vinguém á passar quinze dias de gorra entre vosaltres.

¡Ja ho crech, si vindrém senyor Riusech.

Ja pot comensar á prepararse perque vindré acompanyat de sis cusins de la part d' ella que gastan una regular gana; luego dos cusinas mévas qu' están com la meva Tuyas, aixís... etc.; acompanyadas dels seus respectius marits y vuyt marrechs que forman part dels dos respectius matrimonis.

En total serém vint personas que posadas á la taula valém per trenta.

Vinch decidit á tafaneijarho tot; comensant per l' obra colosal de 'n Faba fins als inspirats y lluminosos projectes dels vehins del carrer Vermell, que segóns m' ha escrit el senyor Tantsemendona se emportarán el primer premi y... els demès si 'ls els donan.

La meva Tuyas, encare qu' estiga... aixís; se presentarà al concurs de Bellesa y... lo que jo dich; ¡pobras barceloninas! quin mal efecte farán aquelles linfáticas y esmirriadas senyoretas al costat de la grosissima y colorada costella de 'n Nofre. .

Els sis cusins meus, donarán cada vegada que pasarán per los carrers de la Alegria, un espectacle gratis als barcelonins (que bé podria figurar en lo cartell de las festas) corrent á detrás las Sacerdotissas de Venus, puig son de la casta dels Samalés.

Y apropósit; are que parlo del Samalé; ¿se 'n recorda d' aquell que quan vosté tenia aquella agencia li vá fer aquella trastada? pues are ha vingut á establirse á La Fatarella y ab un any ó cosa aixís que fá que 's troba aquí, ja s' han donat no sè quants casos de fecunditat, tant, que no hi há cap dona que no n' hagi plantat pe 'ls nassos del seu marit, menos de quatre... ¡es un prodigi!

Jo també estich escamat y si no fós que no vull ofendrer á la propia, fent mals pensaments, si 'l trovase ella aixís es obra del prolifich de marras, perque ab ella son tap y carabasa y lo que 'n vint anys de matrimoni no havíam lograt, are sense saber cóm... *se ha presentado*.

Aixís es, que per aquesta causa no podrém cumplir lo que vosté 'm deya en lo párraf final de sa misiva, de que entrés á LA TOMASA, ella per devant y jo per detrás, sinó que tots dos ó millor dit, tots vint, haurém de entrar pe 'l darrera ¡quin treball li donarém senyor Riusech, ab tant tancar y obrir la porta excusada!

Avisi á *El Liberal* per si vol fer alguns *perros chicos* publicant nostre retrato, y advertexili que á menos de duro per *frotografia* no 'ns deixèm enfocar.

Es just que si ell fá negoci, nosaltres també... ¡se 'ls ha acabat als del carrer Nou l' anar de gorra!

Sens altre particular, espero que 'ns vindrá á ressebrer á l' estació ab lo carro de l' Imprempta, el próxim dia vint, y si de pássio porta alguna cosa per menjar y béurer, li agrahiré molt, puig dos dias avans de venir, ja comensarém la dieta rigurosa ab lo fi y efecte de quedar á l' hora del ápat com uns verdaders Llonsas que sóm.

Y posaría punt final si no 'm restés fer algunas aclaracions.

Lo motiu d' haverme escrit la present lo senyor Vilá, ha sigut perque á la quènta aquest senyor tracta ab animals y ha vingut á La Fatarella per comprarne y... desseguida 'ns hem tractat y com siga que m' ha llegit la carta de vosté li he pregat m' escrigués aquestas quatre ratllas per satisfacció de vosté y dels llegidors del seu popular setmanari.

Y... prou, procuri per forsas jassos de palla y per bona y abundanta teca, que ja que ha tingut la galanteria de convidar'ns, nosaltres perque la gorra siga complerta vindrém ab lo porta-monedas vuyt.

NOFRE LLONSA.

per' ell

JOSEPH VILÁ ORTONOBES.

NOTA—BENE; Aixó del porta-monedas ha sigut invenció de la propia, perque lo que ella ha dit: com que per las festas de la Mercè hi haurán tants forasters y de segú que ab la farúm d' ells no faltarán... ratas per ensumarlos, aixís... no 'ns els pendrán.

LLONSA.

Máximas y Consells

Si sabs de multiplicar,
ja 't pots casar.

Per poguer semblá un artista
un consell 't donaré;
vesteixte de modernista
y renyeix ab el barbé.

Si del mon te n sabs enriure,
sabrás viure.

No 't posis á fer de critich
que rivals 't pots crear;
val més que 't fassis politich
si sabs prometre y no dar.

Aquí teniu els consells,
aprenéulos xichs y vells.

Are que al fi hi arribat,
ab franquesa catalana
t' haig de dir, lectó estimat,
que de tot lo que hi contat
fes lo que 't dongui la gana.

¡Mes ay! jorns arribarian
que 'l mon fora un paradís
si tots ab gran fé obehian
los meus bons consells que guian
al camí de ser felis.

El que á ciutat va badant
porta la bossa al Encant.

B. RAMÉNTOL.

LA DONA CATALANA

DIRECTORA: D. RIERA BATLLE.

Lo que no existeix

Per més que 'l fals murmurar
la virtut de molts confón,
l' experiència vé á mostrar
que no existeix ningú al món
que visqui sens estimar.

Fer esment ja no precisa
dels que al heroisme han dut
lo molt amor per divisa;
á aqueixos sers es sabut
que l' amor los divinisa.

L' home pobre, en certs moments
l' existencia té aburrida;
mes en sos darrers moments
fins mostra en sos moviments
lo molt qu' estima la vida.

L' home rich, del or avar,
esclau sempre dels quefers
tant sols se 'l pot admirar
perque en mitj son negre etzar
estima molt los diners.

El que vá ab degradació
d' un al altre precipici
portat pe 'l crim ó traició,
no viu sens estimació;
quan menos estima al vici.

Fins aquell que son rezel
converteix en desconfiansa,
en mitj sa lluyta crudel,
estima ab constant anhel
una idea de venjansa.

Y per tot, divi ó profá
naix lo fruyt d' eixa llevor;
que en la terra 'l ser humá
si no pot viure sens pá,
menys pot viure sens amor.

DOLORS RIERA Y BATLLE.

CANTARS

M' ofereixes quan t' estimi
serme fidel com un gos...
¡Ay noy, en tocant á bestias
may hi he tingut afició!

Per tot arréu ja fas corre
que m' hi emparaulat ab tú
y no hém tingut més paraulas
que quan vaig dirte; — ¡Ets un llús!

Me promets, per si ab tú 'm caso,
un paradís terrenal...
Jo puch sé ó nó filla d' Eva
pro... ¡tu sí qu' ets un Adàn!

SILETA.

A mas amigas

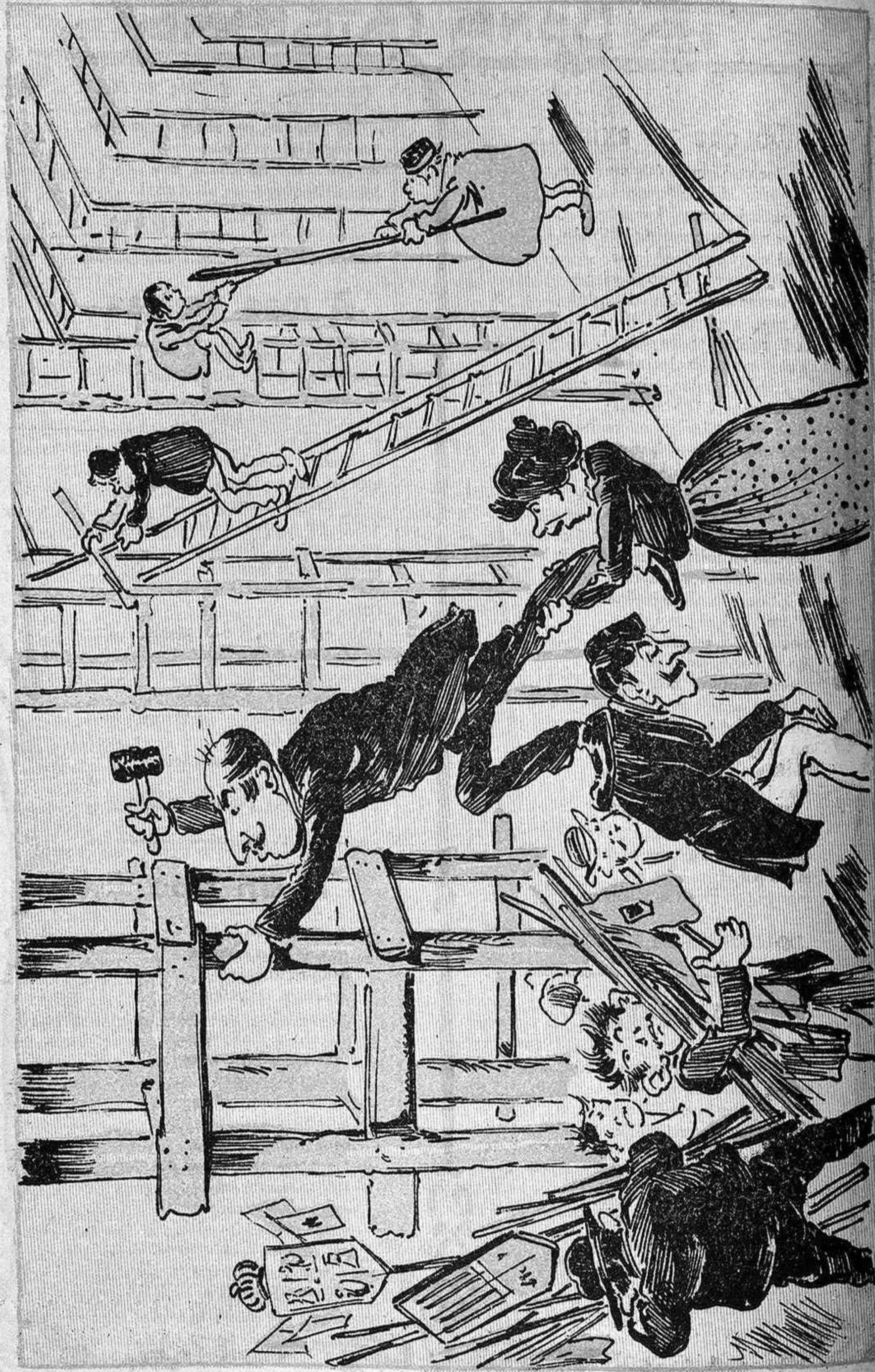
Amigas que os héu casat
y estéu en terras llunyanas
las festas de la Mercé
(que serán unas festassas)
si per cas voléu venir
las podréu passar á casa
que en que ho tinch reduhidet
per totas hi haurá posada.
Tinch un quarto, un recambro,
una ercoba y una sala,
la cuina y el menjadó
y el corredó de l' escala.
Ollas per coure menjá,
plats, empollas, gots y tassas,
no més me faltan calés
per comprarne las viandas.
Ja ho sabéu, si acás veniu
no os descuidéu de portarne
y farà festa majó
vostra amiga de l' infancia

FRANCISCA USTRELL.

A un tipo

Dessota al balcó
passas y traspasas
sempre dirigint
ardentas miradas...
¿Que no veus beneyt
qu' en vá t' encaparras
fent signos estranys
y tontas riallas?..
Tu estrenas vestits,
barrets y corbatas
sent malaguanyats
los dinés que 't gastas.
Puig tens de sabé
que jo soch casada
y que el meu marit
pot rómpre 't las camas.

ROSETA SERRA.

En alguns carrers s'ha despertat l'ofició a última hora. Aquí tenen als veïns del passatje de la Tomasa treballant com uns negres de nit i de dia. Per això se'ls ha anomenat els negres de la Tomasa.

Aquet sach de porquerias no l'ha dut cap concelles, y ara será en Fella y Forgas el que carrega els neurils.

TEATROS

Tant per trobarnos en lo principi de la temporada de tardor, com també per coincidir la setmana pròxima á ser la patrona de Barcelona y per lo tant ser la de firas y festas, casi totas las empresas teatrals se preparan pera inaugurar sos teatros y com si 's tractés d' art magich, totas anuncian sos debuts pera los próxims divendres y dissapte.

En efecte lo

PRINCIPAL

obrirá sas portas dissapte ab la companyia cómic-dramática de la eminent actriu Maria Tubau, que dirigida per lo Sr. Palencia ne forman part además de dita actriu, las Sras. Palma, Paris y Estrada y los Srs. Miralles, Prado, Reig y Amato, tenint on propòsit explotar lo conegut repertori de la dita celebrada actriu Sra. Tubau, además de donar á coneixer obras novas de reputats escriptors extrangers además de algunas de originals.

Los bons desitjos de la Empresa, y la reputació que gosa la companyia, fá esperar una brillant temporada en lo degá dels nostres teatros.

ROMEA

Per lo mateix dissapte está anunciada la inauguració de la temporada ab casi la mateixa companyia que baix la direcció general del Sr. Borrás. hi figuran las primeras actrius Sras Parreño, Clemente y Monner y los Srs. Capdevila, Goula, Soler y Fuentes además del degut complement de segonas parts que ja es sabut qu' es sumament numerós.

Per lo cartell y programas que s' han repartit, hem vist que obran en poder de la Empresa un sens fi de obras de reputats autors que solament á estrenarse 'n una per setmana, hi há obras per un sens fi d' anys.

Es d' esperar que habenthi tanta abundó, sabrá escullirse lo granat, á fi de que resulti fructífera la temporada

NOVETATS

També aquet teatro se prepara pera obrir la temporada d' hivern ab un espectacle mágich, que per los preparatius, sabém que 's tracta de un dels més importants que s' haurán vist á Barcelona.

La obra de referencia se titula *El anillo mágico* y es un arreglo del francés fet per lo conegut literat Sr. Arqués ab música original dels reputats compositors Srs. Gimenez y Cotó; conté 21 quadros y será presentat ab 21 decoracions novas, originals del reputat escenógrafo senyor Chia, además de un notable atrés y luxós vestuari compost de més de 500 trajos baix figurins del Sr. Labarta. Pera lo perfecte desempenyo se conta ab lo degut personal y cos de ball dirigit per lo célebre corégrafo Sr. Perfetti y del que 'n forman part la primera parella de la Scala de Milán, Visconti-De Vicenti.

CATALUNYA (Eldorado)

Aquest obrirá lo divendres ab una companyia de género *tipich* de la casa, que dirigida per lo conegut actor Sr. Gil ne forman part las conegudas triples senyoretas Gurina, Marti, Martinez y Grifell y los senyors Miró, Martinez, Alba, Guerra y Gordillo figurant com á característica la tant simpática Sta. Irene Alba que fá alguns anys se féu aplaudir de valent en varias sarsuelas que estrená.

Com á plat fort ó aperitiu de entrada, s' anuncia pera lo dia del debut, l' estreno de la sarsuela *La buena ventura* qual obra sigué molt aplaudida en l' Apolo de Madrid quan s' estrená.

TIVOLI (CIRCO EQUESTRE)

Varis debuts hi han hagut en la setmana passada y d' ells mereix mencionarse la funámbul Mr. Ballestero, que encare que son trevall l' hem vist molt per *misses* y *madames*, no deixá de cridar la atenció per lo difícils d' alguns de sos exercissis.

En porta, nous artistas que algun d' ells al escriure las presents ratllas ha debutat ja.

GRAN-VIA

Cada obra que posa la eminent Vitaliani ja es sabut que hi logra un triomf, puig per imperfecta que sigui la obra, es tanta la perfecció ab que las executa que resulta impossible un fracás

Bona proba de lo que manifestém ha sigut lo drama *Dèborah* que á no ser interpretat per actriu de tanta valua com es la Sra. Vitaliani, sens dupte hauría fracassat, ja que tant per lo antiguat de la mateixa com també per la candidés de son argument, es obra impossible de resistirse, pero es tant gran l' estudi que ha fet de la protagonista que sens dupte fará figurar dita obra ab lo més distingit de son repertori.

Sols compreném l' *amore* que ha dut la Sra. Vitaliani á *Dèborah*, al recordar que la célebre Ristori hi había lograt en sos bons temps sos millors triomfs y com siga que la Sra. Vitaliani té en lo seu art lo temperament trágich de tant notable actriu, aixó fou que hagi ressuscitat á dita obra, que en mans d' altra artista hauría fracassat del tot.

L' acompanyá ab molt acert lo primer actor Sr. Duse, que hi desempenya lo pare de Alberto d' un modo acabat. En los genérichs veyém á lo Sr. Duse á un dels millors actors que habém vist en la escena.

En la passada setmana la celebrada Vitaliani ha donat alguna representació de la colossal obra dramática *Maria Stuarda* en la que obté un de sos millors triomfs y de lo drama de Giacosa *Come le foglie* que tota la companyia executa ab sens igual discreció.

Pera avuy está anunciat lo benefici del primer actor Sr. Duse ab *Felipe Derblay* y pera dissapte la *Zazá*; obras las dugas que aquesta companyia executa notablement.

TEATRO TIVOLI (Concerts d' Euterpe)

Dos concerts prepara aquesta distingida Societat Coral, pera los dias 21 y 24 del corrent.

Lo primer, ó sia lo del diumenje próxim, será destinat á benefici del mestre Director Sr. Rafart, que á no mediar altra circumstancia que la del honor esmentat, fora lo suficient pera tenir un plé, vist las simpatías que ab justicia porta logradas en los assiduos concurrents als concerts matinals.

L' altre circumstancia es lo programa verament extraordinari que s' ha escullit ja que en forman part, com á pessas de coro y orquesta la *Invocación á Euterpe* *Musa catalana*, *Non non dels papallons*, *Galas del Cinca* y *Llegat d' en Clavè*, himne nou de Apeles Mestres música del beneficiat.

Com á composicions corals hi figuran *Los pescadors*, *A la voreta del mar* *El chinito* y *Tirant l' art*, y de orquesta las sinfonias de *Mignon*, *Girondins*, *Marxa triunfal* y lo celebre *Minuet* de Bolzoni.

En obsequi al mestre beneficiat y á fi del major bon éxit en lo programa, hi prendrán part entre altres artistas la Srta. Casals y los Srs. Monté y Puiggener

L' altre concert que será lo seté de la present temporada, tindra lloch com hem manifestat en lo dimecres próxim, festivitad de la Mare de Deu de las Mercés.

UN COMICH RETIRAT

LAS FESTAS DE LA MERGÉ

La Plassa de Catalunya
tots sis miran encantats,
y troban que son magnífichs,
los ensiams qu' hi há plantats.

Está ensajant una pessa
la qual diu que vol tocá
al seu estimat cosí
que per las festas vindrá.

Ell no s' entén de romansos;
la qüestió es aná bebent,
¿Venen festas? Bé ¡que vinguin!
Vinga trago y aná fent!

Aquet Tenorio ensopit
que 's creu sé un gran seductor,
troba que...

T. Gervà

UN TIPO

Miréulo com passa
com passa ufanós,
caminant 's gronxa
com un *lidiador*;
es l' atrayent tipo
qu' agrada á tothom, ¡!)
juguineta mascle
niu de pretencions;
las noyas bonicas
ab deliri boig
sols per contemplarlo
surten als balcóns.
Tothom s' enamora
del seu rostre hermós,
de sa barba trista
de sos ulls de pop,
del seu nas, imatje
dels fills del Japó.

Per ell la Natura
prodiga sos dons,
sols per festejarlo
té més brill 'l sol,
més plascenta aroma
n' escampan las flors,
las pradas vesteixen
més fresca verdor,
molt més brama 'l burro
molt més lladra el gos.
Es *desideratum*
de ciencia y de tot...
l' hi sobran molts duros,
es un gran *milord*,
té butxacas plenas,
molt plenas de... pols
Ell diu que s' entaula
en lo «Lyon d' or»

ahont beu molts *jereses*
y menja talls bons,
mes ¡ay! que al seu ventre
no més hi há sigróns.
Un mirallet porta
y ab dolsa fruició
molt sovint s' hi mira
contemplantse ab goig,
passejant el tipo
de grans pretencions,
lluhint el seu traje
de *jerga* inferior.
Miréulo com passa
com passa fatuós
el *non plus* Adonis
de nova invenció.

SISQUET DEL FULL.

Lo trevall

«Del trevall ne vé 'l descans.»

Tant bon punt al horitzó
la rojó del auba 's veu,
desperta 'l treballadó
per guanyarse ab sa suó
lo pá com va maná Deu.
Deixa cadascú sa llar
y ab ella fills y muller
y ab l' anhel de no fer tart
vá corrent sense parar
cada qual al seu taller.
Tothom ab delit treballa
trasca tothom ab anhel,
la xemaneya amortalla
lo sol ab sa fumeralla
que s' enlayra vers al cel.
No para el treballadó
d' anar fent y acabant obras;
«menjarás pá ab ta suó»
digué Deu y tal misió
ben bé la compleix de sobras.
Y per sa sort oblidá
ompla l' espay ab sos cantés
y vé aixis á recordá
aquell sapigut refrá
«del trevall ne vé 'l descans».
Y el descans el pobre espera
sens veurel may arribá
y encar, que no desespera,
de un benestar al darrera
may deixa de treballá.
Plena d' arrugas sa pell
se 'l veu treballá y sufrí
pro ja may desmaya ell
y treballa fins á vell
y treballa fins morí.
Y ab sufriment tants y tants
passa aquesta vida-infern
y s' acaban sos instants
y allavors li vé 'l descans...
¡pero es el descans etern!

E. MORATÓ.

Mirant son retrato

Creyant que del mal d' amor
podria curarm' l' ausencia,
vaig fugir del teu costat
deixante l' ánima meva.
Ara qu' estich lluny de tu
y passo tant temps sens véure't
no pots pensar quant t' anyoro
ni quant t' estimo pots creure.
Sols mirant 'l teu retrato
olvido las meas penas,
y contemplant el somris
que 's dibuixa en ta boqueta
y ton dolcíssim mirar
ab que 'l meu cor encadenas ..
—Sembla extrany—dich entre mi
plorant llágrimas que creman
que la dona que tals gracias
en son rostre diví ostenta
puga tenir tant mal cor
com pera mi ha tingut ella.

X. J. PREMIA.

Lo que més m' agradaria

M' agradas nineta hermosa,
m' agradas del tot Maria
y ja sabs que jo algún dia
te faré del tot ditxosa.
M' agrada molt, no menteixo,
ta figura escultural,
m' agrada la teva sal
y per tos ulls me fregeixo.
M' agrada molt ta boqueta,
m' agrada lo teu nasset
y creu ja que, mitj ximplet
m' hi tornat per tu, Marieta.
M' agradan en conclusió
totas tas prendas Maria,
pro 'l que més m' agradaria
es que 'm fessis un petó.

ALBERTET de VILAFRANCA

Any de pussas

Si es que 'm piquessin las Mussas
com ván las pussas picant,
anava á endressáshi un cant
aquí mateix á las pussas.

Perqué aquest any malehit
están fent una campanya
que, á fib-blar, ja no las guanya
cap xinxa, ni cap mosquit.

La de casa, qu' es un' eyna
per' cassarlas sens' igual
ne fá una matansa tal

que no s' entén may de feyna.

Pró, cada nit; no os penséu
que n' hi escapi cap ¡ni una!

Ahir tingué la fortuna
d' aixafarn'.. ¡¡510!!

Ab aqueix crudel afany
ella vá fenthi l' article
dihent qu' es l' any d' aquet sigle
de més pussas aquest any.

Y la seva afirmació
corroboran fent xivarri
totas las donas del barri
desde la plassa al cantó.

¿A qué será degut —dich—
aqueixa plaga pussera
que 'ns ha tret de pollaguera
las famellas, jo 't reflich?

Es cas de buscá' un camí
per' trovar ben prompte y recte
l' extermini d' eix insecte
que no 'ns vol deixar dormí.

Y acabarán las batussas
que aquest any ab tant neguit
té la dona cada nit
ab las malehidas pussas.

PEPET DEL CARRIL

LA TOMASA CUPÓ PRIMA N.º 45 (1)

Que dona dret á adquirir per

UN RAL

la comedia en un acte y en prosa

Tant tens tant vals

original de D. LLUIS NOGUÉ

qual preu corrent es lo de

UNA PESSETA

(1) Caduca als vuyt días ó avans si s' agotan
ls exemplars.

Está malalt de molt cuidado el nostre estimat company de Redacció, en Marian Escriu Fortuny, (Riusech).

Desitjém de veras que cedeixi prompte la malaltia que sofreix el nostre amich y véurel aviat al costat nostre, animantnos ab sa franca conversació y ajudantnos en nostra feyna ab sos escrits sempre exquisits y oportuns.

Lo Sr. Montilla en la apertura dels tribunals vá fer un discurs que podia ben estalviársel.

Figúrintse que va dir que deuria fixarse una edat major que la fixada pe 'l Códich, pera contraure matrimoni.

No s' amohini, Sr. Montilla, que si no s' abaixan prompte els pans de nou lliuras, quan se casin els pobres ja portarán la dentadura postissa si 'ls quedan quartos per comprarla.

Ara, en quant als richs, com mes aviat se casin millor home; com que fins que 's casan no comensan á fer algo de profit. Ey, legal y decorosament.

També vá dir que no s' hauria de deixar casar als cusins.

Com hi ha Deu, que jo no entench
els seus propòsits y fins.

Home, que no s' en recorda?

«Com mes cusins...»

Lo dia 23 del corrent mes y baix la direcció del conegut y notable escenógrafo D. Sebasti. Alarma, s' inaugurarà en la Plássa del Bonsuccés (junt á Correus) un espectacle que segons noticias, cridarà poderosament l' atenció del públich.

Nos referim al anomenat «DIORAMA ANIMAT», que per sa importancia, l' Ajuntament d' aquesta ciutat ha escullit per formar part del programa de las properas festas.

Prometém als nostres llegidors donarlos compte detallat d' aquest espectacle, completament nou á Espanya.

Lo majordom de la Germandat de Sevilla, titulada: LA CENA, ha denunciat al Jutjat que 'l germá major de dita Germandat s' havia empenyat las alhajas, els vestits y hasta las coronas de las imatjes.

L' empenyayre 's diu Mula.

Jo hi pensat qu' aquesta mula
siga ó no sense ferrá,
tot lo dit, podia vendreho
qu' es preferible á empenyá.

Pero tant en un cas com en l' altre, es lo prudent, que á n' aqueixa mula quita se la lligui ben estret.

✱

Lo Centro gironi del carré Nou de la Rambla s' ha dirigit als Directores de las cob-blas d' aquella provincia, oferint son local per centre de contractas ab motiu del concurs de sardanas enclós en lo programa oficial de las festas de la Mercé.

Digne d' aplauso es l' oferiment. Llástima que l' ofici circulat al efecte estiga escrit ab tant descuyt y desconeixement de las reglas gramaticals, fins á resultar un atentat tant gros á la *Lengua* que no te indult.

No estranyariam que al llegirlo 'ls interessats ho prenguessin per una rifada y formessin un concepte equivocac de la formalitat del Centro.

Sembla escrit ab 'ls peus.

✱

El periódich EL NOROESTE de la CORUÑA s' estranya de que 'ls barcos de guerra espanyols s' utilisin pera transportar personas distingidas.

Diu l' esmentat periódich que en el viatge fet á la *Giralda* pe 'l Sr. Gómez Imaz va portar á bordo als duchs de le Conquista.

Preseindint de que de moment els nostres barcos no poden servir per gran cosa mes que per l' us indicat

Lo Sr. Gómez Imaz
ja 'm penso que deurá di:
Com qu' eran de la Conquista
varen conquistarme á mi.

✱

Llegim que en lo manicomi de Sant Boy se donava als infelissos reclosos vacas tísicas, ovellas variolosas, saldos de carn en descomposició y altrás bruticias.

Pero ¿ahont es Sant Boy? ¿No es aqui la vora?

Qualsevol diria qu' aquet manicomi perteneix al Congo.

O á pitjor punt encare, perque al Congo, al menos tenen sabó d' olor.. fabricat per en Victor Vaissier, de Paris

Y en el manicomi en questió, tot put.

✱

A Villacarino (Soria) dos cunyats del capellá del poble, han clavat la palissa número 1 á un concejal d' aquell Ajuntament que vá lograr que no se consignés en pressupostos cap cantitat pera misas votivas.

Lo capellá d' aquell poble
gasta un sólit argument.

A n' alli voldriam veure
al nostre simpátich Buén!

LITOGRAFIA BARCELONESA

SANT RAMÓN, 6. - BARCELONA

FESTAS

Una industria barato,
que ha demanat mil vegadas,
que las festas que s' acostan
resultin del tot mulladas.

Un matrimoni ab atrassos
que per rebre als forasters,
y ferse ab alguns diners
s' ha empenyat dos matalassos.

WARETS Y P

Ell li diu qu' está per festas,
Y ella contesta que nó,
perque tenen un feix d' anys
y ja no n' es ocasió.